Yazılım Geliştirmede Çevik Yöntemler 9. Hafta

15.04.2025

Mühendislik
Fakültesi
Bilgisayar Mühendisliği

Hazırlayan: Dr. Ercan Ezir

GİRİŞ

Domain Driven Development ve CI/CD süreçleri

DOMAIN-DRIVEN DESIGN(DDD)

ALAN ODAKLI TASARIM DDD, karmaşık iş alanlarının yönetimini sağlayan bir yazılım geliştirme yaklaşımıdır.

Yazılım geliştirirken iş alanının tam anlaşılmasını hedefler.

Eric Evans tarafından 2003'te ortaya atılmıştır.

NEDEN DDD KULLANILIR?

İş ve yazılım ekipleri arasında <u>ortak dil</u> sağlar.

Yazılım karmaşıklığını azaltır.

Yazılımı iş süreçlerine uygun hale getirir.

DDD ÖZELINDE TEMEL KAVRAMLAR

Alan (Domain)

Bağlam (Context)

Model (Model)

DOMAIN (ALAN) NEDİR?

İş süreçlerinin, kurallarının ve faaliyetlerinin gerçekleştiği alandır.

Örneğin, e-ticaret uygulamasının domain'i "ürün satışı" olabilir.

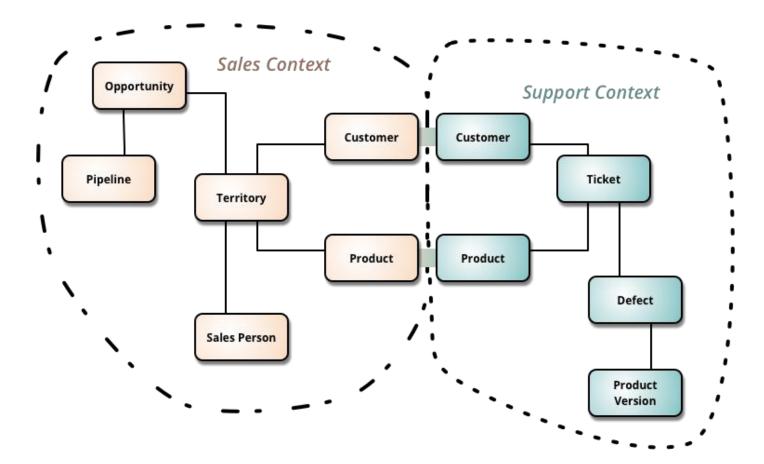
CONTEXT (BAĞLAM) NEDİR?

İş süreçlerinin farklı bölümlerini tanımlayan durum ve çevredir.

Farklı bağlamlarda aynı terim farklı anlamlar taşıyabilir.

Örnek: **Sipariş** kavramı bir müşteri için almış olduğu ürünü, fakat ürünün tedarikini yöneten kısım için yollanacak ürünü temsil eder.

CONTEXT

MODEL NEDIR?

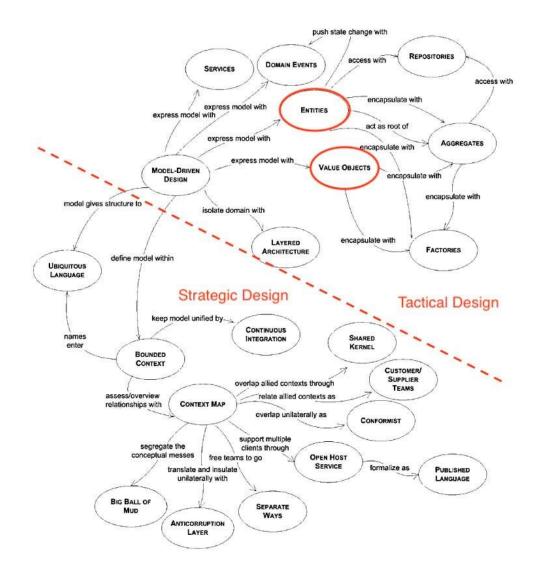
Domainin sistematik ve soyut bir temsilidir.

İş süreçlerini, nesneleri ve ilişkileri içerir.

DDD'NIN İKİ TEMEL TASARIMI

- Stratejik Tasarım (Strategic Design)
- Taktiksel Tasarım (Tactical Design)

STRATEJIK TASARIM

Yazılımın temel iş stratejilerine uygunluğunu sağlar.

Temel bileşenleri:
Ubiquitous
Language ve
Bounded Context.

UBIQUITOUS LANGUAGE (YAYGIN DIL)

- İş ve yazılım ekiplerinin kullandığı ortak dil.
- Terimler ve işlemler yazılım kodunda ve iş süreçlerinde aynıdır.

```
public class Product {
   public int Id { get; set; }
   public string Name { get; set; }
   public decimal Price { get; set; }

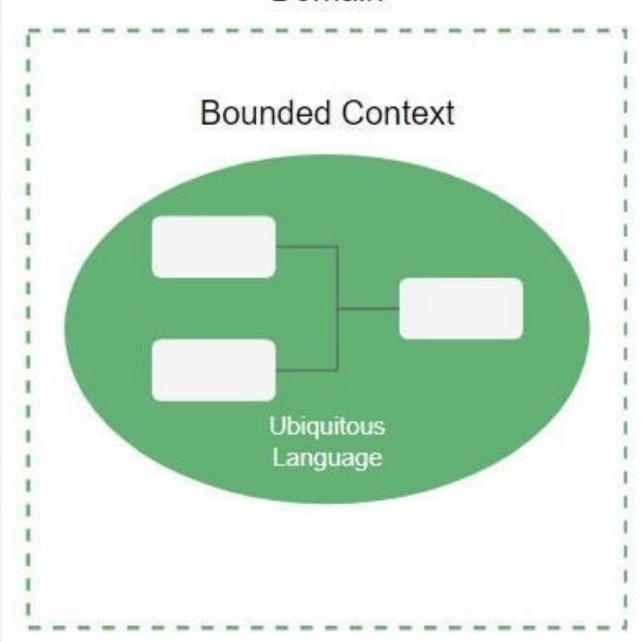
   public void UpdatePrice(decimal newPrice) {
        Price = newPrice;
   }
}
```

BOUNDED CONTEXT (SINIRLI BAĞLAM)

Domainin alt alanlara ayrılmasıyla oluşur. Her bağlamın kendi tutarlılığı ve dil kullanımı vardır.

> Örnek: Sipariş Yönetimi, Stok Yönetimi gibi bağlamlar.

Domain

TAKTIKSEL TASARIM

Yazılımın uygulama detaylarını içerir.

Temel bileşenler: Entity, Value Object, Aggregate, Domain Services, Domain Events.

```
public class Customer {
   public int Id { get; set; }
   public string Name { get; set; }

public void UpdateName(string newName) {
     Name = newName;
   }
}
```

ENTITY (VARLIK) NEDIR?

 Benzersiz kimliği olan, değişebilen ve devamlılığı olan nesneler.

VALUE OBJECT (DEĞER NESNESİ)

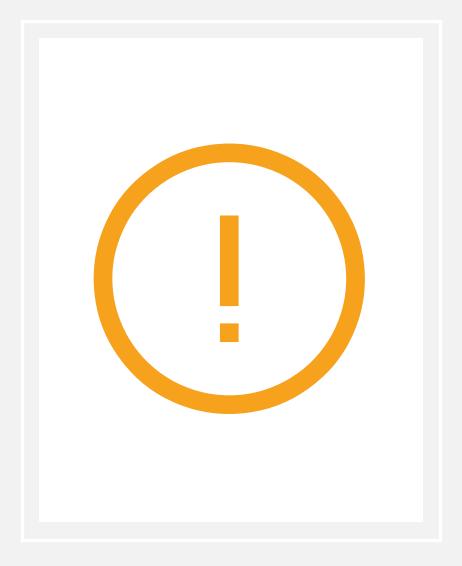
Değerlere göre eşitliği belirlenen, değiştirilemez (immutable) nesneler.

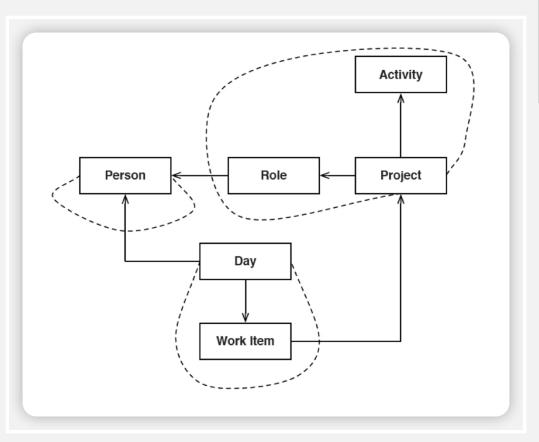
```
public class Address {
   public string Street { get; }
   public string City { get; }

public Address(string street, string city) {
     Street = street;
     City = city;
   }
}
```

ENTITY VS VALUE OBJECT

 Entity kimlikle ayırt edilir,
 Value Object ise sadece değerlerle.

AGGREGATE NEDIR?

- İlgili nesnelerin birleşiminden oluşan tutarlılık sınırıdır.
- Aggregate Root: Aggregate'i yöneten temel entity'dir.
- Aggregate Root dışarıdan erişilebilir, diğer nesneler yalnızca root üzerinden erişilir.

```
public class Order {
    public int Id { get; set; }
    public Customer Customer { get; set; }
    public List<OrderItem> Items { get; set; }
}
```

```
public interface ICustomerRepository {
    Customer GetById(int id);
    void Save(Customer customer);
}
```

REPOSITORY VE SERVICES

Veri erişimini ve iş kurallarını soyutlar.

```
public class PaymentService {
    public void ProcessPayment(Order order) {
        // Ödeme mantiği
    }
}
```

DOMAIN SERVICES (ALAN HIZMETLERI)

Birden fazla Aggregate veya Entity ile etkileşime girerek iş mantığını uygular.

```
public class OrderCompletedEvent {
   public int OrderId { get; }
   public DateTime CompletedAt { get; }

   public OrderCompletedEvent(int orderId) {
      OrderId = orderId;
      CompletedAt = DateTime.Now;
   }
}
```

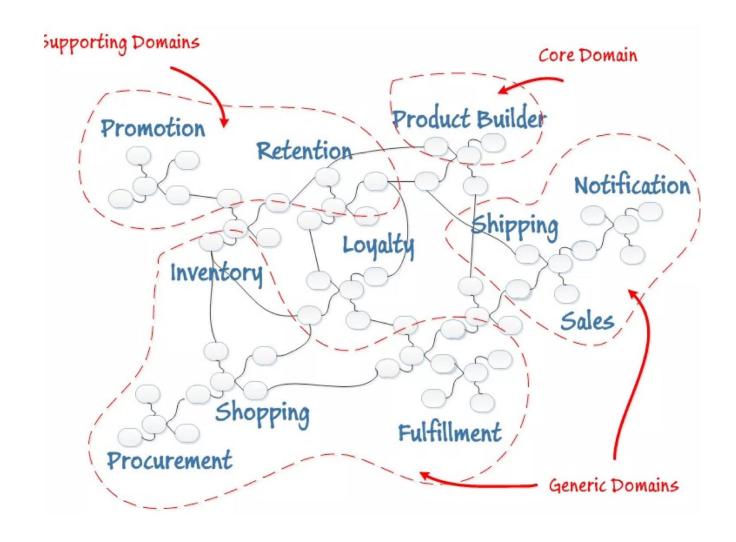
DOMAIN EVENTS (ALAN OLAYLARI)

 İş alanında önemli olayları temsil eden nesneler.

ÖRNEK DOMAIN HARİTASI

ÖRNEK DOMAIN HARİTASI

DDD KATMANLI MIMARI

DDD'de uygulamalar genellikle 4 katmana ayrılır.

Presentation Layer/User Interface (Sunum Katmanı)

Kullanıcı arayüzleri veya API'ler aracılığıyla etkileşim sağlar.

Application Layer (Uygulama Katmanı)

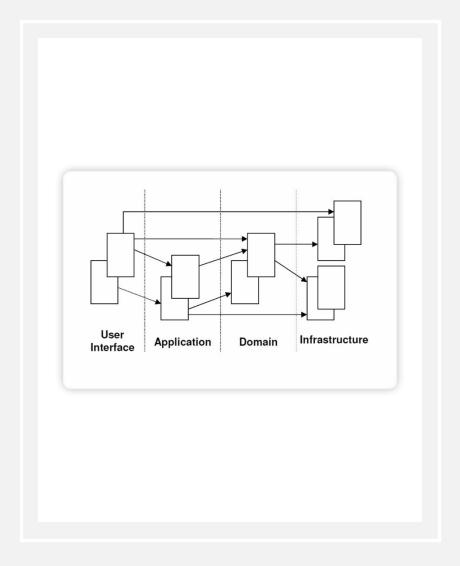
Domain katmanıyla etkileşimi yönetir, uygulama mantığını içerir.

Domain Layer (Alan Katmanı)

İş mantığını barındıran ana katmandır.

Infrastructure Layer (Altyapı Katmanı)

Veritabanı ve dış servislerle iletişim sağlar.

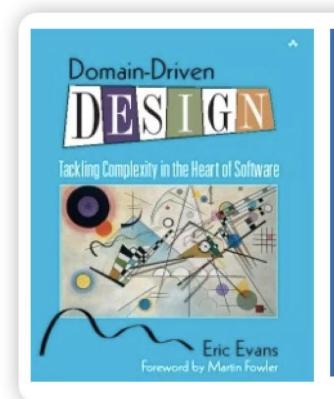

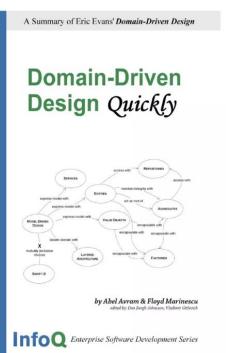
DDD'NIN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI

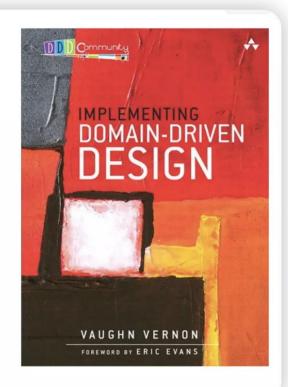
Avantajlar:
Sürdürülebilirlik, ortak
dil, karmaşıklığı
yönetme.

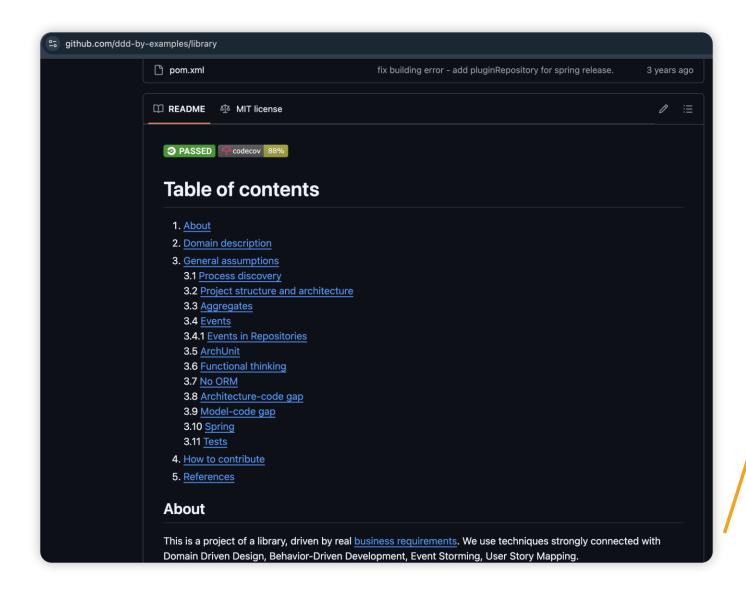
Dezavantajlar:
Başlangıçta yüksek
öğrenme eğrisi,
tasarımda daha fazla
zaman gerektirir.

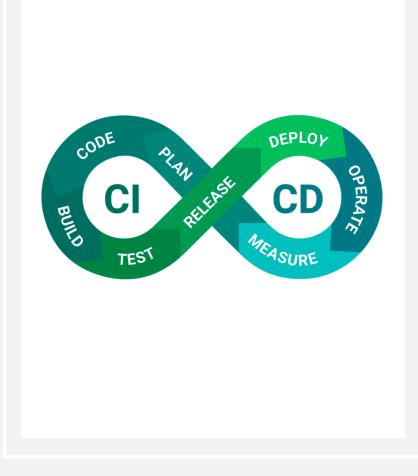
KAYNAK KITAPLAR

https://github.com/ddd-by-examples/library

ÖRNEK DDD PROJESİ

This is a project of a library,
driven by real business
requirements. We use techniques
strongly connected with <u>Domain</u>
<u>Driven Design</u>, Behavior-Driven
Development, Event Storming,
User Story Mapping.

CI/CD SÜREÇLERİ

- Continous Integration/Continous Delivery-Deployment, modern yazılım geliştirme süreçlerinde kalite ve hızı artırır ve DevOps uygulamalarının vazgeçilmez parçasıdır.
- <u>Sürekli Entegrasyon</u>, her kod değişikliğinin otomatik test ile kontrolünü sağlar ve sistemi bozmadığından emin olmaya yarar.
- Sürekli Teslim, ürünün dağıtıma hazır tutulmasını mümkün kılar.
- Sürekli Dağıtım ise testleri geçen versiyonları otomatik olarak üretime alır.
- Bu süreçler, hızlı geri bildirim ve erken hata tespiti avantajı sunar.

SÜREKLİ ENTEGRASYON(CI)

Sürekli entegrasyon, kod değişikliklerinin anlık olarak sistemde birleştirilmesini sağlar.

Birim testleri ile hatalar erken tespit edilerek tüm ekip bilgilendirilir.

Otomatik build işlemi ile her commit, sistemin çalışır durumda kalmasını garantiler.

Programcılar, geri dönüşlerin 10 dakikadan kısa sürede alınmasıyla çalışmalarına odaklanır.

Bu yöntemin uygulanması, kod bütünlüğünü ve hızlı adaptasyonu destekler.

SÜREKLI TESLIMAT (CD) & SÜREKLI DAĞITIM

Sürekli teslimat, başarılı build'lerin belirli ortamlara otomatik veya yarı otomatik aktarılmasını ifade eder.

Teslimatın manuel onayla yapılabilmesi, dağıtım sürecine esneklik katar.

Sürekli dağıtımda, testleri geçen her versiyon otomatik olarak üretime alınır.

Bu model, Netflix gibi devlerin kullanımıyla örneklendirilir.

Sonuç olarak, yüksek işlevsellik ve kesintisiz müşteri deneyimi sağlanır.

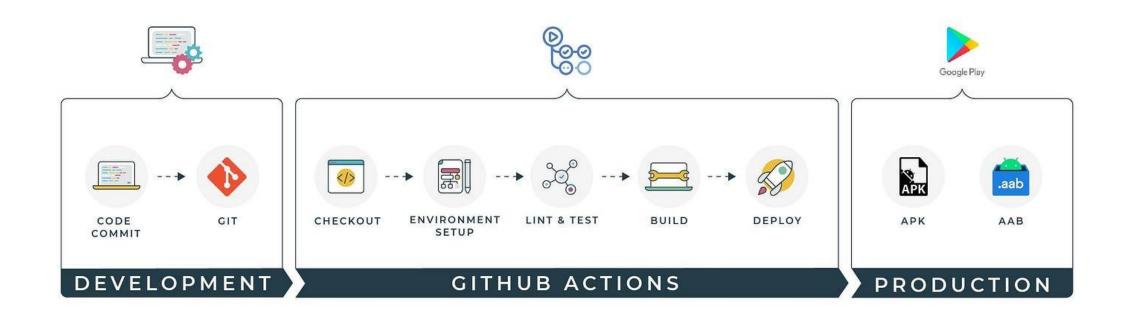

- Pipeline, kod kontrolü, otomatik build, test ve dağıtım adımlarını kapsar.
- Tekrar eden sürümlerin destekleneceği test odaklı geliştirme prensiplerine dayanır.
- Küçük iterasyonlarla çalışmak, hataların ve yapılandırma sorunlarının anında giderilmesini sağlar.
- Otomasyonun maksimum düzeyde uygulanması, sürecin istikrarlı ilerlemesi için kritik rol oynar.
- CI/CD, sürekli geri bildirim ve ölçümlerle sistemin gerçek zamanlı izlenmesini destekler.

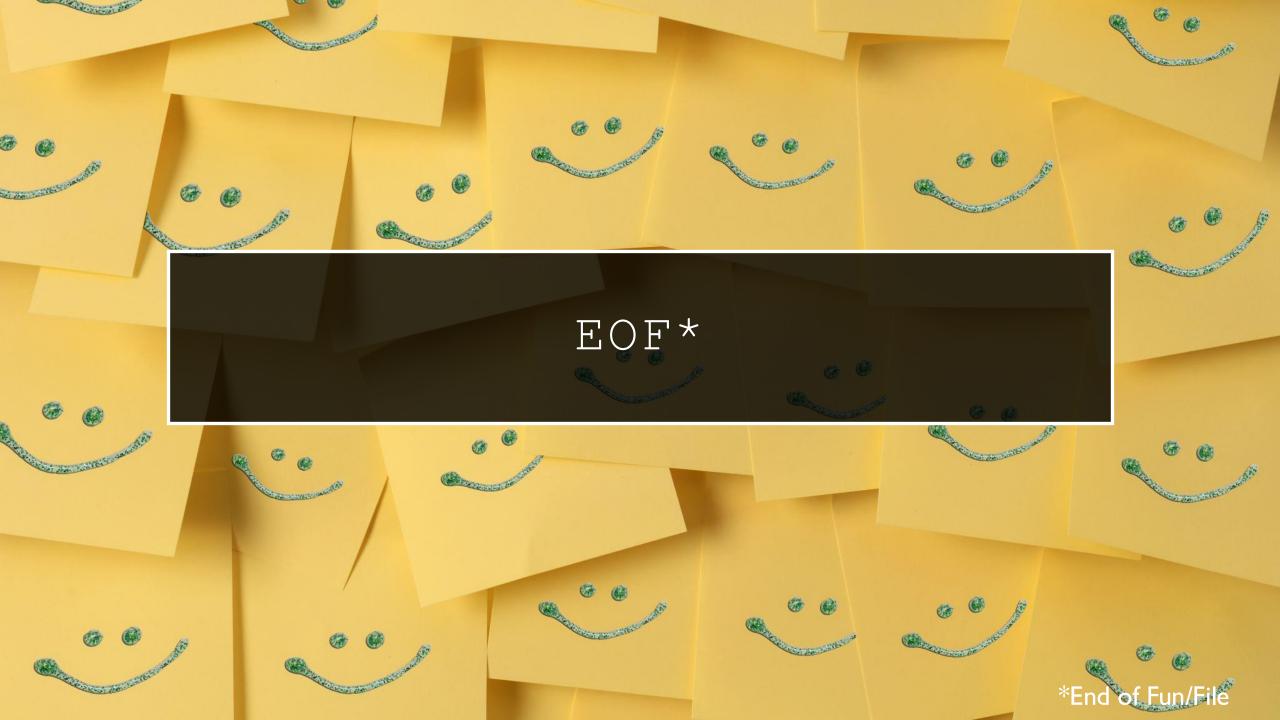

CI/CD ARAÇLARI VE FAYDALARI

- Jenkins, TeamCity, GitLab CI ve CircleCI gibi araçlar sektörde yaygın olarak kullanılır.
- Bu araçlar; otomatik test, gerçek zamanlı raporlama ve bulut entegrasyonu sunar.
- Verimlilik artışı, yapılandırma hatalarının azalması ve kademeli güncellemeler sağlar.
- CI/CD modelleri, Agile ve DevOps kültürüyle uyum içinde hızla yayılarak işlevselliği artırır.
- Sonuç olarak, müşteri memnuniyeti ve sistem çevikliği en üst düzeye çıkarılır.

GITHUB CI/CD

REFS

- https://medium.com/goturkiye/domain-driven-design-ddd-nedir-750dc6c9641b
- https://www.slideshare.net/slideshow/domain-driven-design-47480496/47480496
- https://medium.com/empathyco/applying-ci-cd-using-github-actions-for-android-1231e40cc52f
- https://martinfowler.com/bliki/BoundedContext.html